

med sin Defensor om, hvorvidt han maatte ønske Appel eller ej.

Der er gjort opmærksom paa det ret mærkelige i at indføre skriftlig Procedure her, hvor man før havde den mundtlige Procedure, der gaar langt hurtigere. Vi kæmpe jo for at indføre den ved den civile Rettergang, og det vilde da være et Tilbageskridt at opgive den her. Jeg erkender det, og at det bliver et stort Omsvøbsdepartement, er mig ganske klart. Det vil heller ikke være betryggende, saaledes som Forsvaret og Rettergangen ere skitserede i det foreliggende Forslag. Det vil kun blive en Rettergang saa som saa. I § 23 er der foreskrevet, at Sagførerne kun maa veksle to Indlæg. Men det er aldeles umuligt at sætte en saadan Grænse. I de fleste Tilfælde vil der maaske kun blive vekslet et Indlæg fra hver Side, og saa er den Historie ude. Men lad os tænke os, at Anklageren først afgiver et Indlæg, derpaa Defensor sit, saa atter et Svar fra Anklageren og saa endelig et nyt Indlæg fra Defensor. I dette sidste Indlæg kan der staa noget, der er rigtigt, men ogsaa noget, der er urigtigt, ja, endog ganske haarrejsende urigtigt. Hvis man saa ikke giver Anklageren Lejlighed til at modsige det, maa vi have Regler om, hvorledes Rettens Stilling skal være overfor den ny Paastand, der fremføres fra den anden Side. Den almindelige borgerlige Retsplejes Regler om, at hvad der ikke er benægtet, det staa fast, kan ikke bruges her, hvis den ene Part faar Lejlighed til at fremsætte noget, som Modparten ikke faar Lejlighed til at undersøge og langt mindre til at imødegaa. Ellers ere vi jo inde paa den rene Vilkaarlighed og ikke paa en omhyggelig Procedure. Den, der har Ordet sidst, vil i Ly af en saadan Bestemmelse, hvis han ikke er nogen fin Mand, men en holbergsk Prokurator, kunne ramme Krigsretten Ting ud, som den ikke kan stikke.

I § 30 finder jeg en Bestemmelse om, at naar der er Stemmelighed, skal Formanden eller Generalauditøren afgøre Sagen. Det stemmer ikke med de Regler, man ellers anvender overfor Delinkventer i Misgerningssager. Man har fra Romerretten en Sætning om Lovfortolkning, nemlig den, at i Tvivltilfælde skal den mildeste Fortolkning anvendes til den anklagedes Gunst. Jeg synes, det ikke er rigtigt i Forvejen at slaa fast, at Formanden eller Generalauditøren, naar Formanden ikke er til Stede, skal have 2 Stemmer i Tilfælde af Stemmelighed. I saa Fald bør den Parts Dom, der stemmer for den mildere

Dom, staa fast, ligesom her i Tinget, naar Stemmerne staa lige, en Sag er forkastet. Man skal have Flertal for at faa sit Forslag igennem.

Jeg har nu peget paa de Ting, som ere sprunget mig i Øjnene ved en Gennemgang af Lovforslaget. Nu har jeg Lyst til at være noget nysgerrig. Jeg har læst i Motiverne om den Kommission, der er afgaaet ved Døden af Sult. Af Mangel paa Statshjælp har Kommissionen indstillet sit Arbejde, der var ikke mere at faa. Den forrige Konseilspræsident havde ikke hørt noget om, at det var sket, og den nuværende Konseilspræsident aner heller ikke noget om det. Jeg tager vel ikke saa meget fejl i, at Kommissionen er afgaaet ved Døden efter den forrige Krigsministers Villie. Han kunde maaske ikke lide, hvad der blev lavet i den. Har man Sympati for en Sag, kan man nok, selv om man er Krigsminister Madsen, faa en Bevilling, saa at Kommissionen kunde gøre sit Arbejde færdigt. Jeg ved ikke, at en Nægtelse af noget saadant nogen Sinde er foregaaet. Kommissionen bestod af 3 Medlemmer, der hver har afgivet sin Betænkning. Det er ikke lykkedes mig at komme i Besiddelse af disse Betænkninger paa en saadan Maade, at jeg kunde siges at være lovlig og retmæssig Indehaver af dem, hvad der vilde være nødvendigt for at bringe dem paa Tale her. Nu vil jeg tillade mig at lyse efter disse Betænkninger. Der er navnlig en Betænkning, der for mig vilde have megen Interesse, og det er den, den daværende Højesteretsassessor Nyholm afgav. Overfor ham staa bl. a. Generalauditøren, den nuværende Formand i Landstinget. Nu kunde det jo tænkes — jeg siger ikke, det er saadan, jeg har ikke haft Lejlighed til at kontrolere det, men jeg kunde tænke mig, at det foreliggende Forslag var Generalauditørens, og saa vilde jeg nok have Lov til at se det Forslag, der er udarbejdet af Højesterets nuværende Justitiarius. Det har for mig langt større Interesse at se det end at se det Forslag, som er udarbejdet — hvis det er udarbejdet af ham — af en Mand, der i sin Tid har været Provisorismens Ordfører her paa Rigsdagen. Jeg haaber, den højtærede Minister paa mit Forslag derom vil stille i alt Fald til Udvalgets Disposition de udarbejdede Betænkninger og alt Materialet, som Kommissionen har afgivet, saa at man kan danne sig en Mening om dette Arbejde, for at det ikke skal være fuldstændig spildt.